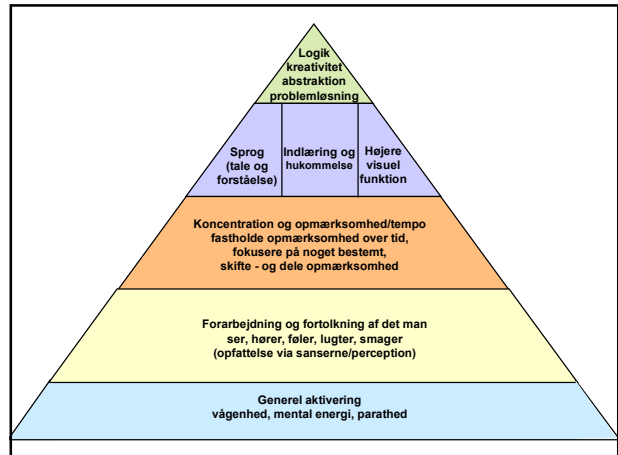

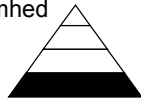
De skjulte funktionsforstyrrelser kognitive, psykiske og emotionelle følgevirkninger

Frank Humle
Center for Hjerneskade

Vågenhed & Opmærksomhed

- Vågenhed
 - Stabil, fluktuerende
 - Tempo
- Selektiv opmærksomhed
 - Udvælge trods distraktion
- Vedholdende opmærksomhed
 - Fastholde over tid
- Delt opmærksomhed
 - Flere ting samtidig

Brief Fatigue Inventory

De fleste mennesker vil i løbet af livet opleve perioder med træthed og/eller uoplagthed. Har du inden for den sidste uge følt dig mere end almindeligt træt eller uoplagt? Ja ~ Nej ~

1. Angiv din træthed (uoplagthed, udmattelse) med en ring omkring det tal på skalaen, der bedst beskriver din træthed HER OG NU.
Ingen træthed 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Den værst tænkelige træthed
2. Angiv din træthed (uoplagthed, udmattelse) med en ring omkring det tal på skalaen, der bedst beskriver din GENNEMSNITLIGE træthed inden for det seneste døgn.
3. Angiv din træthed (uoplagthed, udmattelse) med en ring omkring det tal på skalaen, der bedst beskriver den VÆRSTE træthed, du har oplevet inden for det seneste døgn.
4. Angiv med en ring omkring et tal på hver af de følgende skalaer, i hvilket omfang din træthed inden for det seneste døgn har påvirket de følgende områder:

- A. Generelt aktivitetsniveau
- B. Humør
- C. Gangen
- D. Arbejdsevnen
- E. Omgang med andre mennesker
- F. Livskvalitet

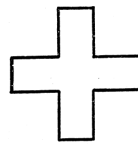
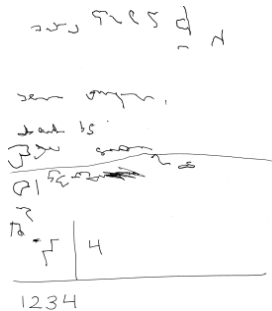
Perceptionsforstyrrelser

- Sansning: Syn, hørelse smag, lugtesans
- Afasi: At forstå sprog, at tale
- Agnosi: Erkendelse
- Neglekt: Betegnelse der anvendes, når der ikke sker registrering af den ene legemshalvdel eller del af det omgivende rum
- Apraxi: Motoriske vanskeligheder med udførelsen af indlærte handlinger

” Sæt en cirkel
rundt om de små
stjerner”

Alfabetet og tal fra 1-10

Opmærksomhed

Basalt

- Vågenhed
- Energiniveau

Højere niveau

- Bevare koncentrationen over tid, vedvarende opmærksomhed
- Udelukke interferens, selektiv opmærksomhed
- Dirigere resurserne, skiftende og delt opmærksomhed

Indlæring og hukommelse

Opmærksomhed

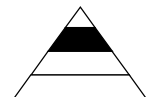
Indkodning

Lagring

Genkaldelse

Indkodning

- Analyse af det materiale, der skal huskes
- Dybden af indkodningsprocessen er afgørende for genkaldelsen, f.eks. er kategorisering bedre end simpel gentagelse

Lagring

- Beskadigelse af hippocampus og de bilaterale, mediale temporallapper vanskeliggør lagring
- Langtidshukommelse vil være påvirket

Genkaldelse

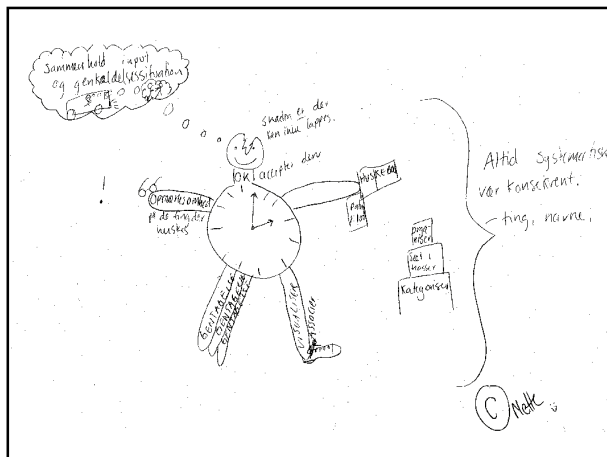
- Involverer søgning efter og aktivering af eksisterende hukommelsesspor
- Frontallapperne er involveret i strategi, selvmonitorering og igangsætning af genkaldelse

Hukommelsestræningsøvelser

- Der er ringe evidens for, at hukommelsen kan trænes som en muskel.
- Der er evidens for, at opmærksomheden i nogen grad kan bedres via træning, hvilket kan være med til at bedre hukommelsen.

Mnemonic strategitræning

- Visualisering
- Verbal organisering
 - brug af forbogstaver
 - parre ordene
 - forme historier

Eksekutive Funktioner

- Problemløsning
- Overblik
- Abstraktion
- Flexibilitet
- Strategi/Planlægning
- Start/Slut

Goal Management Training

1. Spørg: "Hvad er det, jeg er ved at gøre?" (Stop)
2. Definer hovedopgaven (Definer)
3. Oplis trinene i opgaven (Oplis)
4. Spørg hvorvidt man kender trinene, der skal udføres (Lær)
5. Udfør opgaven (Gør det)
6. Spørg: "Gør jeg det, jeg planlagde?" (Check)

Indsigt

Tre Niveauer :

Intellektuel indsigt (kan tale om det)

Situationsbunden indsigt (handler i situationen)

Forudgribende indsigt (muliggør kompensation)

Emotionelle Forandringer I

Depression

Op til 40% rammes af en klinisk depression efter hjerneskode

Emotionel labilitet

Gråd og /eller latterlabilitet

Angstreaktioner

Forvirring "hvad er der sket med mig?"
Panikreaktioner

Emotionelle Forandringer II

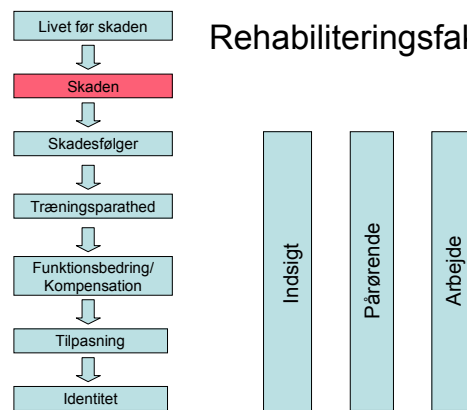
Panikreaktioner

- Opstår ifm. oplevelsen af tab af funktioner
- Medfører intens angst og skam ifm. oplevede vanskeligheder

Former for panikreaktioner

- Tristhed, frustration, angst
- Skam, desperation
- Emotionel tilbagetrækning
- Intens vrede
- Bagatelliseringen af problemer
- Skjuler problemer for omverden

Rehabiliteringsfaktorer

Funktionsniveau

